

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego

R/14/01
KPB-4110-001-01/14

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 56 12, F +48 22 444 56 29
kpb@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	R/14/01 – „Poszukiwanie osób zaginionych”.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego
Kontroler	Krzysztof Szulc, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 89656 z dnia 19 lutego 2014 r. (dowód: akta kontroli, str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Komenda Stołeczna Policji (zwana dalej KSP)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pan Dariusz Działo (od 22 kwietnia 2013 r.). Wcześniej, w okresie objętym kontrolą, funkcję Komendanta Stołecznego Policji pełnił Pan Mirosław Schlosser od 25 stycznia 2012 r. do 18 kwietnia 2013 r. oraz Pan Michał Domaradzki od 19 kwietnia 2013 r. do 21 kwietnia 2013 r. (dowód: akta kontroli, str. 4)

Ocena ogólna

II. Ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości kontrolowaną jednostkę w zakresie poszukiwań osób zaginionych w okresie 1 lipca 2012 r. – 28 marca 2014 r.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W KSP czynności w celu odnalezienia osób zaginionych prowadzono zgodnie z Zarządzeniem Nr 124 Komendanta Głównego Policji z 4 czerwca 2012 r. *w sprawie prowadzenia przez Policję poszukiwania osoby zaginionej oraz postępowania w przypadku ujawnienia osoby o nieustalonej tożsamości lub znalezienia nieznanych zwłok oraz szczątków ludzkich*¹ (zwanym dalej Zarządzeniem Nr 124), w sposób rzetelny i adekwatny do okoliczności sprawy.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- nieegzekwowania, w ramach sprawowanego nadzoru, od podległych jednostek przez Wydział Kryminalny KSP przesyłania do KSP analiz i ocen, o których mowa w § 17 ust. 3 i 4 Zarządzenia Nr 124, wykonanych w sprawie czynności poszukiwawczych wraz z wnioskami i planem dalszego prowadzenia poszukiwań,
- nieuzasadnionej zwłoce w przekazaniu przez Wydział Kryminalny KSP do Wydziału Wywiadu Kryminalnego KSP wniosku o poszukiwania osoby zaginionej za granicą.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Działania związane z poszukiwaniami osób zaginionych

1.1. Przyjmowanie zawiadomień o zaginięciu osoby oraz prowadzenie czynności poszukiwawczych.

¹ Dz. Urz. KGP z 2012 r., poz. 29 ze zm.

Opis stanu
faktycznego

Do kontroli wybrano jedno z 5 zawiadomień o zaginięciu osoby² przyjętych w okresie objętym kontrolą. Stwierdzono, że funkcjonariusze, stosownie do postanowień § 4 ust. 1 Zarządzenia Nr 124 ustalali dane dotyczące m.in. personaliów osoby zaginionej, cech wyglądu zewnętrznego z uwzględnieniem znaków szczególnych, ubioru oraz przedmiotów posiadanych w czasie zaginięcia, miejsca i okoliczności zaginięcia, stanu zdrowia osoby zaginionej oraz poprzednich oddaleń z miejsca pobytu.

W skontrolowanej sprawie, stosownie do § 5 ust. 1 Zarządzenia Nr 124 zawiadomienie o zaginięciu osoby i jej personalia zostały niezwłocznie zarejestrowane w Krajowym Systemie Informacyjnym Policji (dalej KSIP) oraz zostało wydane zaświadczenie o przyjęciu zawiadomienia. Osobę zaginioną zakwalifikowano do właściwej kategorii, zgodnie z postanowieniami Zarządzenia Nr 124. W skontrolowanej sprawie funkcjonariusz Wydziału Kryminalnego KSP przeprowadził czynności wymagane Zarządzeniem Nr 124 w terminach wynikających z tego Zarządzenia.

(dowód: akta kontroli, str. 39-41, 322-363)

Ustalone
nieprawidłowości

W podobszarze tym nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2. Wykorzystywanie systemu Child Alert³.

W okresie objętym kontrolą Komendant KSP nie wnioskował o uruchomienie systemu Child Alert. W skontrolowanej sprawie nie występowały kryteria konieczne do uruchomienia tego systemu wymienione w § 15a ust. 2 Zarządzenia Nr 124.

(dowód: akta kontroli, str. 322-363)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

2. Nadzór i koordynacja działań związanych z poszukiwaniami osób zaginionych

Opis stanu
faktycznego

Stosownie do postanowień Regulaminu Organizacyjnego Wydziału Kryminalnego KSP, Wydział ten sprawuje nadzór instancyjny nad podległymi jednostkami m.in. w odniesieniu do poszukiwania osób zaginionych. Nadzór jest pełniony m.in. poprzez weryfikację danych zarejestrowanych w KSIP, analizy telegramów, notatek służbowych oraz innych dokumentów przesyłanych przez jednostki podległe do Wydziału Kryminalnego. Jak podał w wyjaśnieniu Naczelnik Wydziału Kryminalnego przy prowadzeniu spraw dotyczących poszukiwań osób zaginionych występuje bieżąca telefoniczna wymiana informacji oraz ich analiza.

(dowód: akta kontroli, str. 5-35, 51-204)

Zgodnie z postanowieniami § 17 ust. 3 i 4 Zarządzenia Nr 124 w przypadku poszukiwania osoby zaginionej zakwalifikowanej do kategorii I, analizę i ocenę wykonanych w sprawie czynności poszukiwawczych wraz z wnioskami i planem dalszego prowadzenia poszukiwań policjant, prowadzący poszukiwanie, przesyła do Wydziału Kryminalnego komendy wojewódzkiej Policji właściwej ze względu na miejsce poszukiwań po upływie trzech miesięcy od dnia wszczęcia poszukiwań przez okres pierwszego roku, a następnie po upływie każdego kolejnego roku. Wydział Kryminalny komendy wojewódzkiej Policji właściwej ze względu na miejsce poszukiwań po otrzymaniu tej dokumentacji dokonuje ich analizy oraz oceny przyjętych kierunków

² KR-III-1/14, KR-III-1167/14, KR-III-61/14, SN-704/13, KR-III-6023/13

³ Stosownie do postanowień § 2 ust. 1 pkt 21 Zarządzenia Nr 124 Child Alert to system wsparcia poszukiwań uprowadzonych i zaginionych osób małoletnich, mający na celu natychmiastowe poinformowanie jak największej liczby osób o prowadzonych przez Policję poszukiwaniach osoby małoletniej za pośrednictwem mediów interaktywnych oraz środków masowego przekazu, w szczególności: telewizji, Internetu, radia, tablic reklamowych.

i prawidłowości wykonanych przez podległe jednostki Policji czynności poszukiwawczych oraz podejmuje decyzje dotyczące dalszego prowadzenia poszukiwań, w tym celowości objęcia sprawy nadzorem szczególnym albo przejęcia do dalszego prowadzenia.

W okresie objętym kontrolą jednostki podległe KSP prowadziły 12 spraw⁴, dotyczących poszukiwań osób zaginionych zakwalifikowanych do I kategorii, które trwały dłużej niż 3 miesiące. Kontroli poddano wszystkie takie sprawy.

(dowód: akta kontroli, str. 42-50)

Spośród 12 ww. spraw, w jednym przypadku Wydział Kryminalny KSP dysponował wszystkimi analizami sporządzonymi przez jednostkę podległą⁵, w czterech przypadkach do Wydziału Kryminalnego KSP nie wpłynęła żadna analiza⁶, o której mowa w § 17 ust. 3 i 4 Zarządzenia Nr 124, natomiast w pozostałych siedmiu przypadkach Wydział Kryminalny KSP dysponował tylko niektórymi analizami⁷.

(dowód: akta kontroli, str. 44-204)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na nieegzekwowaniu, w ramach sprawowanego nadzoru, przez Wydział Kryminalny KSP analiz, o których mowa w § 17 ust. 3 i 4 Zarządzenia Nr 124. Jak podał w wyjaśnieniu Naczelnik Wydziału Kryminalnego KSP, obowiązek przesyłania do Wydziału Kryminalnego KSP ww. analiz spoczywa na jednostce prowadzącej poszukiwania. Wydział Kryminalny KSP nie ma obowiązku zwracania się regularnie z prośbą do jednostki prowadzącej o przesyłanie powyższej dokumentacji. Wydział Kryminalny KSP nie posiada odpowiedniego narzędzia służącego do monitorowania spraw poszukiwawczych pod kątem upływu terminów obligujących do przekazania analizy. W ocenie NIK, wyjaśnienia udzielone przez Naczelnika Wydziału Kryminalnego KSP, nie zasługują na uwzględnienie. Wydział Kryminalny KSP prowadzi nadzór instancyjny nad podległymi jednostkami m.in. w zakresie poszukiwań osób zaginionych i w związku z tym ma on obowiązek pozyskiwać wszelką dostępną wiedzę o działaniach prowadzonych przez te jednostki. Analizy te stanowią, w ocenie NIK, jeden z podstawowych dokumentów będący formalnym źródłem wiedzy na temat prowadzonych spraw przez jednostki podległe. Brak pełnej wiedzy o podejmowanych przez podległe jednostki działaniach, w szczególności dotyczących osób zaginionych zakwalifikowanych do kategorii pierwszej, może utrudnić sprawowanie realnego nadzoru nad tymi jednostkami i prowadzonymi przez nie postępowaniami, w tym eliminowanie zaistniałych nieprawidłowości. W ocenie NIK, system KSIP, w którym rejestrowana jest m.in. kategoria zaginięcia, data wszczęcia i zakończenia postępowania jest narzędziem wystarczającym do ustalenia terminów, w których jednostki podległe obowiązane są do przekazywania analiz, o których mowa w § 17 ust. 3 i 4 Zarządzenia Nr 124. Odpowiedzialnym za ww. nieprawidłowość jest Naczelnik Wydziału Kryminalnego KSP.

(dowód: akta kontroli, str. 44-50)

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

⁴ OIO-1357015473U, OIO-937269470Y, OIO-1336712201M, OIO-713042354P, OIO-1365840127L, OIO-1356894958Q, OIO-7547168H, OIO-1376558919N, OIO-1376320590G, OIO-1376383234Y, OIO-1376378349J, OIO-1376302190F

⁵ Sprawa OIO-7547168H

⁶ Sprawy: OIO-1336712201M, OIO-713042354P, OIO-1376558019N, OIO-1376383234Y

⁷ W sprawie OIO-1357015473U wpłynęły dwie analizy spośród czterech, które powinny wpłynąć, w sprawie OIO-937269470Y jedna spośród dwóch, w sprawie OIO-136584012L trzy spośród czterech, w sprawie OIO-1356894958Q dwie spośród trzech, w sprawie OIO-1376320590G jedna spośród dwóch, w sprawie OIO-1376378349J jedna spośród dwóch oraz w sprawie OIO-1376302190F jedna spośród dwóch.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, działalność w badanym obszarze.

3. Przekazywanie do Komendy Głównej Policji informacji związanych z poszukiwaniami osób zaginionych za granicą

Stosownie do postanowień § 13 ust. 2 Zarządzenia Nr 124, wnioski o wszczęcie poszukiwania za granicą przesyła policjant prowadzący poszukiwania osoby zaginionej do Komendy Głównej Policji za pośrednictwem oficera kontaktowego ustanowionego w komendach wojewódzkich (Stołecznej) Policji.

W KSP w ramach Wydziału Wywiadu Kryminalnego KSP funkcjonuje Zespół do spraw Międzynarodowej Współpracy Policji, którego funkcjonariusze wykonują zadania oficerów kontaktowych.

W okresie objętym kontrolą do Wydziału Wywiadu Kryminalnego KSP wpłynęło 101 wniosków o dokonanie czynności za granicą.

(dowód: akta kontroli, str. 212)

Do kontroli wybrano siedem spraw⁸, w których Wydział Wywiadu Kryminalnego KSP pośredniczył w przekazywaniu informacji z jednostek prowadzących poszukiwania osób zaginionych do Komendy Głównej Policji.

(dowód: akta kontroli, str. 213)

Kontrola wykazała, że w sprawie WK-M-2508/13 do Wydziału Kryminalnego KSP w dniu 13 marca 2013 r. wpłynął z Komisariatu Warszawa Targówek wniosek o poszukiwanie za granicą osoby zaginionej. Wniosek ten został przez Wydział Kryminalny KSP przesłany do Wydziału Wywiadu Kryminalnego KSP (właściwego do przekazania tego wniosku do Komendy Głównej Policji) w dniu 20 marca 2013 r. tj. po upływie 7 dni. Wydział Wywiadu Kryminalnego wniosek ten przekazał do Komendy Głównej Policji w dniu 21 marca 2013 r.

(dowód: akta kontroli, str. 246-260)

W pozostałych przypadkach wszystkie informacje pochodzące od podległych jednostek były niezwłocznie przekazywane do Komendy Głównej Policji.

(dowód: akta kontroli, str. 214-245, 261-321)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na nieuzasadnionej zwłoce przy przekazywaniu przez Wydział Kryminalny KSP do Wydziału Wywiadu Kryminalnego KSP wniosku o poszukiwanie osoby zaginionej za granicą. Jak wyjaśnił Naczelnik Wydziału Kryminalnego KSP ujęte we wniosku czynności do wykonania nie wymagały trybu pilnego. W ocenie NIK wyjaśnienia te nie zasługują na uwzględnienie. Zgodnie ze strukturą i zakresem zadań poszczególnych komórek organizacyjnych KSP, komórką do której powinien wpłynąć wniosek z jednostki podległej był Wydział Wywiadu Kryminalnego KSP. W związku z powyższym, Wydział Kryminalny, który nie był komórką właściwą do otrzymania tego wniosku, powinien go niezwłocznie przekazać do Wydziału Wywiadu Kryminalnego KSP. Podkreślić należy, że Wydział Wywiadu Kryminalnego KSP nie miał wątpliwości, co do kompletności i zasadności wniosku i przekazał go do Komendy Głównej Policji następnego dnia po jego otrzymaniu. Opóźnienie

Ustalone
nieprawidłowości

⁸ WK-M-3748/12, WK-M-1772/13, WK-M-2508/13, WK-M-10392/13, WK-M-11364/13, WK-M12413/13, WK-M13021/13

w przekazaniu wniosku spowodowało, że czynności poszukiwawcze osoby zaginionej zostały w sposób nieuzasadniony wydłużone. Odpowiedzialnym za tę nieprawidłowość jest Naczelnik Wydziału Kryminalnego KSP.

(dowód: akta kontroli, str. 207-208)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, działalność w badanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁹, wnosi o:

1. Niezwłoczne przekazywanie przez Wydział Kryminalny KSP wniosków o poszukiwania osoby zaginionej za granicą do właściwej komórki organizacyjnej KSP.
2. Spowodowanie przesyłania przez podległe jednostki, w ramach sprawowanego nadzoru, analiz, o których mowa w § 17 ust. 3 i 4 Zarządzenia Nr 124.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego Najwyższej Izby Kontroli.

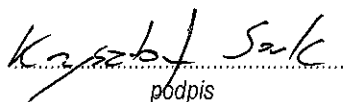
Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

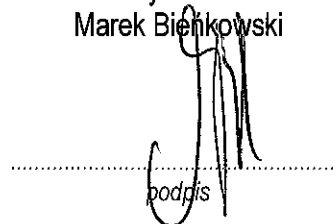
Warszawa, dnia 23.01.2014,

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Porządku
i Bezpieczeństwa Wewnętrznego

Kontroler
Krzysztof Szulc
główny specjalista kp.

podpis

Dyrektor
Marek Bienkowski

podpis

⁹ Dz. U. z 2012 r., poz.82. ze zm.